

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša. — Za tiskanje po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Rokopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. vse administrativne stvari.

Belgija.

Razmere v Belgiji so nekoliko podobne avstrijskim, če tudi ne popolnoma. V Belgiji bivata le dve narodnosti, francoska in flamanska, in prva hoče gospodovati v deželi. V naši državi je pa več narodnostij, a vsem hočejo gospodovati Nemci tostran in Madjari onostran Litve. Pa so še druge podobnosti mej obema državama. V obeh so zakoni jako liberalni, posebno kar se tiče rabe jezika. Pri nas v Avstriji imamo član XIX. osnovnih zakonov in še več drugih naredeb, ki zagotavljajo popolno narodno enakopravnost, na Ogerskem je član XLIV. temeljnih zakonov, ki tudi dovoljuje jednake pravice vsem narodnostim. V Belgiji je pa že z zakonom z dne 17. februarja 1831 zagotovljena narodna enakopravnost. Razen tega pa zakon z dne 12. maja 1878 določuje rabo flamanščine v administraciji in zakon z dne 17. avgusta 1873 pa natančno določa pravico flamanščine pri kazenskih obravnavah. Vsi ti zakoni ostali so največ na papirju, do zadnjega časa se nikdo zanje menil ni. Vsi uradi poslovali so francoski, mnogi uradniki v flamanskih pokrajinah neso niti narodnega jezika večji bili.

Omeniti moramo, da so temu bili krivi nekoliko Flamanci sami, ne prosti flamanski narod, temveč flamanska inteligenca. Bila je nekako mlačna za narodne pravice. Zdelo se jej je, da je dosti, da so načeloma priznane, ali se izvršujejo ali pa ne. Kakor še sedaj nekateri slovenski odvetniki — katerih število se pa vedno bolj krči — še vedno uradujejo nemški, sicer ne zategadel, da bi bili naudušeni za nemščino, temveč ker je pripravneje, iz gole komoditete, da jim ni treba beliti si glave s terminologijo, ravno tako so se flamanski odvetniki v svojih pisarnah posluževali francoščine ter pri javnih obravnavah navadno izjavljali, da bodo govorili francoski, ne da bi s tem odrekli se pravici, govoriti tudi flamanski. Bila je to nekaka „reservatio mentalis“, a ne baš osnovana.

Zadnji čas se je v Belgiji začelo obračati drugače. Mladi flamanski naraščaj se je začel bolj zanimati za materinščino in jo uvajati na javna mesta. To je pa vzbudilo veliko nevoljo mej Francozi in

pofrancozenimi Flamani, začeli so govoriti o državnem jeziku, o državnih interesih itd.

V Belgiji se politične stranke ne ločijo tako strogo po narodnosti, kakor pri nas. V deželi sta dve veliki stranki, konservativna in liberalna, in poslednja je razcepljena v več frakcij, v zmerne liberalce, ki so podobni nemško-avstrijskemu klubu pri nas, in zastopajo pred vsem koristi velicega kapitala, vzlasti židovstva, pod krinko liberalizma, ki mislijo, da so poklicani v prvej vrsti za vladanje, potem v radikalce, socialiste in republičane. Flamancem so najbolj prijazni konservativci in se zatorej ni čuditi, če pri volitvah oddajajo svoje glasove konservativcem.

Liberalci so kakor pri nas nasprotniki narodne enakopravnosti. Zaradi tega so zgubili vse zaupanje pri flamanskem prebivalstvu, katerega je 2,650.000 stanovnikov. Francozov je pa samo 2,260.000 stanovnikov. Sedanja vlada je konservativna kakor je v Avstriji Taaffejeva, in nekateri njeni člani so flamanske narodnosti. Kakor v Avstriji Taaffe, tako dela belgijska vlada počasi, da uresniči narodno enakopravnost. Osnovala je flamansko akademijo nauk, strogo naročila uradnikom, da imajo v flamanskih krajih flamanski občevati z narodom in tudi v vojski dala je flamanščini več pravic. Liberalci so jo zaradi tega večkrat že napadali, v zbornici in po javnih shodih. Skušali so jo očrniti tudi pri kralji trdeč, da s takim postopanjem škoduje jedinstvi države in podkopuje državno idejo. Dosedaj pa še neso mogli vreči vlade, če tudi se jej podti ali celo odgovornost za razne izgrede delavcev.

Močno so agitovali pri vsaki priliki liberalci, a vender so vsake volitve zanje neugodne. Nedavno so zopet nekaj zgubili pri volitvah v provincijalne zastope. Predčeraš so bile splošne volitve za zbornico in kolikor smo dosedaj izvedeli, so liberalci zopet nekaj sedežev izgubili, pridobili pa ničesar. Jednak poraz jih čaka pri volitvah za senat, ki bodo jeseni. K tem porazom je največ pripomoglo to, da so celo flamanska liberalna društva izrekla proti njim, in za konservativce, ker se slednji bolj potegujejo za pravice flamanščine.

Z narodnostnega stališča morali bi se z veseljem pozdravljati vsakršni napredki flamanščine, ko bi ne bilo brezdvomno, da je kolikor toliko tudi v Belgiji ona demonična sila vmes, ki s tajnim podpiranjem flamanskega gibanja, bije boj proti romanškemu, v prvi vrsti proti francoskemu življu. In baš tega momenta ni smeti prezirati pri presojanju belgijskih razmer.

Govor državnega poslanca V. Pfeifferja v državnem zboru v 236 seji dne 18. maja 1888.

(Konec.)

Koliko je treba ugodnih okoliščin, gospôda moja, koliko sovražnikov in nevarnosti (slana, toča, moča, gljive itd.) mora izostati mej dolgim letom, da se žlahtni trtni sok srečno spravi pod streho.

Kaj pa, če nebo ni tako naklonjeno? Če kmet po skrbi polni noči vidi, da slana pokriva ranega majskega jutra nežne trtne poganjke, če se strahom ozira v črno oblake, ki uničijo v malo trenutkih s škodljivim ledom upanje njegovo?

Take nezgode, če zadenejo kak kraj, gospodarskemu uspevanju usekajo globoke rane, ki se zacelijo še le čez več dobrih letin; če pa vinograd zadene še hujše, če ga nesrečna trtna uš uniči, če trte se posuše, da ne bodo več rodile, tedaj bode vinogradnik zapal neozdravljivemu hiranju in njegov gospodarski propad je gotov.

Povabil bi gospode, da bi malo ogledali lepe vinograde Kostanjeviškega okraja, da bi tam pogledali mej drugim vinograd, ki je pred leti dajal po 1000 veder najzlahtnejšega vina, ki ga je pa sedaj trtna uš uničila in je zavsem opustošen ter se morda nikdar več ne obudi k zelenemu življenju.

Treba sam videti in sam poskusiti, da se razume obupni položaj vinogradnika, čuvstvo nevolje se ga mora polastiti, ko vidi, da mu v nesreči neso tako naklonjeni nego njegovemu sosedu, živinarju, kateri dobi sigurno za pobito živino o živinski kugi popolno odškodnino iz državne blagajnice (Prav res! na desnici), ali pa onemu kmetu, čegar njive in travnike oblasti varujejo pred opustošujočimi hudourniki, kateremu o pomanjšanji pridelka na njivah in travnikih itd. vsled elementarnih škod

LISTEK.

Rusko Poljsko.

Spisuje Čormov.

(Dalje.)

IV.

Kar se tiče časnikarstva, moram le izpričati, da je v tem napredek jako lep. Listi množe se leto za letom navzlic ostri cenzuri. Jako dobre imajo tu Poljaki liste politične, beletristične in humoristične. Posebne vrednosti so nekateri specialni, skrbeč za povzdigo raznih ved in strok praktičnih. Na Ruskem Poljskem izdaje se 80 listov, v Varšavi sami 69. Nekaj poljskih časnikov izhaja potem še v Rusiji. Zanimivo bode morda čitateljem, ako povem, da izhaja celo v Ameriki (zjed. države) 9 poljskih listov in sicer v Chicagu 6, kjer prebiva 45.000 Poljakov.

Če pa omika in olika mej Poljaki ruskimi ni po vsem taka, kakor bi se pričakovalo z ozirom na krasno slovstvo domače, slavno zgodovino, nenavadno inteligenco narodno in vse navedene zdrave uredbe, moramo reči, da so temu Poljaki sami krivi. Ne more se nikakor tajiti, da se oni v trmi svoji še vedno premalo uklanjajo uplivu ruskemu. Da, pojav premišljenih uredb ruske vlade pri razmerah tamoš-

njih ni tak, kakor bi si ga želel človek zdrave pa meti. Uzrok je temu nedvomno značaj poljski in učinki mnogih nepovoljnih dogodkov zgodovinskih.

Mišljenje Poljakov ruskih o gospodarjih svojih in slovanstvu v obče razodeva se pa vse drugače, kakor pa trobijo v jednomer zlobni glasniki nasprotnih nam taborov.

Pravim neprijateljem velja jim le Nemec. Če si mej njimi, ne govoreč ruski ali poljski, temveč klatis nemščino, občevali bodo s teboj le toliko, kolikor zahtevajo razmere in uljudnost. Ko se zve, da si Slovan, potem se ti približajo veselim srcem. Zgodovinske nesreče, razpad lepega kraljestva in razkosanje naroda v tri dele ucepili jim so ostro nezadovoljnost, javljajočo se seveda najbolj vselej v slučajih incidentnih. Da so tudi Rusi objekt tem pojavom, je pač razumljivo. Jako pa se motijo neprijatelji, trdeč ali misleč, da je srd do vsega, kar je rusko, v teh Poljakih tako vzkipel, da se morajo Rusi bati v slučajih nepovoljne si konstelacije politične pojavov neprijetnih Dušman pravi, črteč ga z vsemi silami, jim je le tlačitelj dragih bratov Poznančkov in v Prusiji. Posebno mraze Bismarcku in dobro vedo, zakaj.

Neprijetne so pač še razmere rusko-poljske v „kraljestvu“ namreč, nikakor pa v Rusiji. Tu Poljake,

službeče po raznih krajih jako čislajo in v najlepši jih vidiš živeti prijaznosti z Rusi. Zlasti so se že precej otresli pogubnega mrzenja plemiči in veliki posestniki.

„Kraj“ je sigurno jeden najboljših političnih listov poljskih, čitaj ga in uveriš se lahko, kako je tamošnje mišljenje. Pošteno polemizuje „Kraj“ večkrat s čudnimi časniki gališkimi in neslovanskim njih delovanjem. Galicijani pač rišo z neprijaznimi nam židovskimi časniki vred pridno kakor za stavo čorta na steno in hujskajo na Ruse. Veste pa, kaj in kako mislijo Poljaki ruski o teh bratih svojih? „To še patrijotje neso“, pravijo uničujoč narod ubogi v zvezi z drugimi elementi. Dokaj je Poljakov izvrstnih in odličnih uradnikov v Peterburgu, Moskvi itd. V Varšavi in „kraljestvu“ sploh seveda jako malo. Tudi častnikov je jako mnogo, poštenih sicer Poljakov, a navdihnenih pravim duhom slavjanskim. Govoreč ž njim pove ti, da je Poljak, a tudi Slovan no in pove ti dovolj. „Sablje naše neso brušene za Slovane“, tak je jim kratek odgovor vprašanjem neumestnim.

Mej ruskimi Poljaki istinuje stranka največ aristokratska.

Po ustanku zadnjem se je porodila. Glava ji je grof Wielopolski. Svrha ji je zdrava in Poljakom

dovoljujejo dosti večje davčne olajšave, nego pa za vinograde, katere je popolnoma uničila trtna uš, ki so v tisočih in tisočih slučajih jedino premoženje davkoplačevalcevo.

Znano je, gospôda moja, da v vinorodnih krajih večina posestnikov ima samo majhen vinograd — največ 1 oralo — ž njegovim dohodkom mora posestnik živiti rodbino in poravnati najnujnejše potrebe, če bi se tak vinograd premenil v njivo — ker je pa absolutno nemogoče pri mnogih vinogradih, ki ležé v gorskih rebrih (Prav res! na desnici) — bi dohodek več ne zadostoval, da bi se mogla preživiti rodbina; neobhodno je torej potreba, da se obranijo vinogradi v dosedanjih kulturah. (Tako je! na desnici.) Dolžnost in naloga države je, vinogradnike v okuženih krajih energično podpirati, da mnogo tisoč rodbinam ne usahne jedini vir, državi se pa ohrani predmet, ki daje veliko davka. (Dobro! Dobro! na desnici.)

Če tudi nismo tako srečni, da bi mogli največjega sovražnika naših vinogradov pregnati iz vinogradov naših, moramo vendar v njega in vzlic njegove prisotnosti baviti se z vinstvom, zato je treba, da odločujoči krogi popuste dosedanje tavanje ter začno boj proti trtni uši odločno in energično. (Dobro! Dobro! na desnici.)

Ker je pa zato treba več denarnih sredstev nego v § 7. postavljenih 23.500 gld. usojam si v svoji današnji resoluciji priporočati, da se vsaj za prihodnje leto odloči večji kredit.

Trdno sem preverjen, da Njega ekselencija gospod poljedelski minister, kateri z gorečnostjo, katero jaz in moji rojaki brezpogojno priznavamo (Dobro! Dobro! na desnici), skuša pomagati narodnemu gospodarstvu s pospeševanjem in povzdigovanjem kmetijstva s snovanjem in podpiranjem kmetijskih šol, ki se toliko zanima za zagrajenje hudournikov, da je porabil svoj odpust v to, da je potoval v inozemstvo in ondu proučeval, kako zgrajajo hudournike (Dobro! Dobro! na desnici), bode tudi v resnici vedno bolj skrbel, da se ohrani vinstvo, kateremu preti nevarnost.

Da visoki vladi olajšam to nalogo, predlagam sledečo resolucijo, priporočujoč jo blagonaklonjenosti visoke zbornice (čita):

„C. kr. vlada se naprosi, da zahteva z ozirom, da treba energičneje zatirati trtno uš, zlasti razširjati že obstoječe ameriške trtnice in snovati vinograde za poskušnje z ameriški trtami, za direktno pridelovanje vina v oziroma nevtralnih, od vinorodnih pokrajin oddaljenih krajih, ter zastopni razdeljevati požlahtnjene ameriške trte posestnikom vinogradov, katerim preti trtna uš ali je pa že uničila, za v naslovu 3. § 7 ustanovljeno subvencijo z 23.500 gld. v prihodnjem državnem proračunu primerno večji kredit.“

Tu gre, gospôda moja, za varstvo dragocene vinske trte, da se bodo tudi potomci okrepčevali s plemenitim sokom preganjevalke tuge in skrbi (Veselost) in se spominjali kedaj pri „letošnjem“ onih, ki so verni ostali božjemu daru, ter se neso dali premotiti s krivimi nauki „velikega proroka“ in njegovega korana. (Pritrjevanje in veselost na desnici.)

jedino reševalna. Le ž njo pakuje tudi največ eventualno vlada ruska. Označal je natančneje ne bodem zaradi svobode tiskovne. Nasprotno so ji seveda druge stranke, videč v Rusih neprijatelja svojega, nazivajoč ga razžaljivo „Moskalem“.

V.

Da bi bili Poljaki s sedanjim svojim življenjem v Rusiji zadovoljni, tega seveda nikdo ne trdi in že prej navedene razmere in odnošaji potrjujejo nam nasprotno. Govoril sem o mišljenji njihovem v slučajih časov kritičnih in vprašanj važnih.

Ni ga morebiti naroda, čigar živeli bi se tako težavno razumel, ko uprav poljski. Treba je v to znati dobro zgodovino njegovo, in to zlasti tudi zadnjih desetletij, poznati življenje poljsko za onih srečnih dnij, ko je bila Poljska še svobodna, trdna država.

Plemič poljski čutil se je samovlastnim gospodom, knezom zasobnim na glebi svoji. Kaj ga je vse brigalo; užival je sladkosti življenja, pritiskajoč jih k prsim svojim z vsemi silami. Tako je bilo tudi še takrat, ko je ponosni, viteški narod že prebil vrhunec svoje sile, da potem še, ko je že odpadal od kraljestva kos za kosom. Le blesk ne kdanje veličasti je bil še ostal, merlenje velemogoč-

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 14. junija.

Odseki delegacij so že začeli svoje delo. Vojskino odsek ogerske delegacije imel je včeraj prvo sejo, odsek za vnanje zadeve jo pa ima danes. Kakor znano, je delo v ogerski delegaciji drugače razdeljeno, nego v avstrijski. Ogri volijo celo vrsto odsekov, avstrijska delegacija pa izroči vsa važnejša dela le jednemu, to je budgetnemu odseku, ki izroči delo več poročevalcem. Ker nekateri odseki ogerske delegacije imajo le malo dela, kmalu končajo svoje delo, dočim traja delo budgetnega odseka avstrijske delegacije precej dolgo. Ogri se strogo držé nekaterih formalnostij, za katere se Avstriji ne menijo. Tako ima ogerska delegacija vselej sejo, kadar je dovršeno poročilo kacega odseka, da se formalno izroči poročilo; avstrijskim delegatom se pa poročila kar razdeljujejo, ko je sestavilo poročevalci in reši odsek. Ogri imajo zaradi drugačne razdelitve dela in zaradi formalnostij več odsekovih in plenarnih sej, nego avstrijska delegacija, začno pa lahko prej s plenarnimi sejami, ker kak odsek gotovo kmalu reši svoje delo.

Trgovsko ministerstvo je bilo dovolilo nekaterim tovarnam, da so smele delati dvanaest ur na dan, ker z najsturnim delom neso mogli shajati. Dne 11. t. m. je trgovsko ministerstvo naznanilo spodnjeavstrijske obrtne in trgovske zbornici, da ne bode več dovoljevalo rednega podaljšanja dnevnega dela. Po poizvedovanjih se je preverilo, da se že izhaja z najsturnim delavnikom.

Predvčeraj je bila v ogerski zbornici debata o odpravi zaprek, ki se stavljajo plovstvu pri Železnih vratih na Dunavu. Prvi govornik grof Aleksander Kairoly izrekel se je odločno proti vladni predlogi. Država ne bode od tega imela toliko dohodkov, kakor se nadejajo. V narodno-gospodarskem oziru bodo Ogri le na škodi. Odprla se bode pot balkanskim kmetijskim pridelkom na Ogersko, ogerska industrija pa tudi potem ne bode mogla konkurovati z nemško in angleško v balkanskih deželah. Pa tudi avstrijske industriji ne bode dosti pomagano, kajti Avstriji bodo še nadalje rajši izdelke svoje izvažali po železnih. Nemeny je pa odločno zagovarjal predlogo. Kairoly ni pozna trgovske in politične važnosti Dunava, rekel je. Pomisli naj, kako vsaka država skuša varovati svoje interese ob Dunavu, zlasti Rusija, ki se posebno prizadeva, da bi to reko odtegnila evropskemu vladni avstro-ogerskemu uplivu. Tudi se ne sme prenizko ceniti mandat, kateri je dobila naša država na Berlinskem kongresu. Regulovanje bode gotovo koristilo Ogerski. Od Suline do Budimpešte je le jedno pravo trgovsko mesto, ogerska stolica, ki je poklicana zapadno trgovino v orijent koncentrovati in regulovati. Trditve, da bodo balkanski poljedelski izdelki preplavili Ogersko, če se Dunav uravnava pri Železnih vratih, je neosnovana. Podobna je turški prazni veri, zaradi katere so se pred kakimi petdesetimi leti Turki ustavljali regulovanju Dunava, kajti videli so v skalah pri Železnih vratih ključ svojemu cesarstvu in svojej političnej mogočnosti. Seveda bode regulovanje le tedaj koristilo, če bodo trgovci znali porabiti ugodni položaj. Pobiranje takse pri Železnih vratih bode pa tudi toliko donášalo, da Ogerska finančne škode ne bode imela. Poslanci Helfy, Thaly in Orban so tudi zagovarjali predlog, ravno tako tudi Hieronym, ki se je pri tem tudi izrekel za svobodno trgovino in izrazil željo, da bi Dunavska parniška družba premestila svoj glavni sedež v Budimpešto, ker ima devet desetih svojega prometa na Ogerskem. Grof Evgen Zichy zagovarjal je predlogo s stališča narodne časti. Grof

nosti, a plemiči živeli so še vedno v ozbilji, veseli samega sebe, veseli slave nekdanje. Vsaj so bili popolnem svobodni ti vitezi, neznaajoč si družega gospoda, ko ljubega Boga. Kralj? Bože moj! Vsaj so si ga sami volili in kraljem je bil le po milosti njihovi.

Vse te čase, takratno dejanje in nehanje v razkošni Poljski treba je poznati, potem se umeje in sedanje ravnanje tega bratskega naroda.

Ognjevit i smeli, ponosni in hrabri so bi bili uzorno, vsaj se je pretekala čista v njihovih žilah kri slovanska. Vitežki so se obnašali z ženstvom svojim, krasnim in čarobnim, pripravljeni za dom, čast in ženstvo bojevati se do zadnje kaplje krvi. Da uneti so bili in so še dandanes čestilci krasnega spola. Vsaj so o prilikah popivali celo vino iz mičnega čevljevka dame posebno jim drage in častne.

Še sedaj pripovedujejo o divnih teh minolih časih.

Zabava sledila je zabavi in če se vse zapravi, kaj potem — ni jim to kalilo veselja in motilo razvnetega užitka.

Popivalo se je, popivalo v polnem pomenu besede, ter igralo in to kako! Razsipali so imetje brez milosti, ne misleč, kaj bode jutri.

Prišli so seveda drugi časi. Že vojna trideset-

Albert Apponyi nema načelno nič proti predlogi, a misli, naj bi se iz finančnih ozirov še malo počakalo. Ko je komunikacijski minister še zagovarjal predlogo z mejnarodnopravnega in trgovskopolitičnega stališča je zbornica vsprejela vladno predlogo.

Vnanje države.

Na več srbskih železnih so bile neznane osebe potrgale železniške relise. Vladni krogi sodijo, da se pripravlja ustaja. Zaradi tega zaprli so še več radikalnih vodij. V Belemgradu zaprli so jednega radikalnega časnikarja in jednega jako čislane meščana.

Da še vedno vlada Koburžan v Bolgariji zahvaliti se ima največ neslogi v opoziciji. Opozicija sicer sama spoznava, da ne bode ničesar dosegla, dokler ne bode jedina, a sebičnost njenih vodij prepreči vsako sporazumljenje. Cankov se boji, da bi ga ne odrinil zopet Karavelov, ko bi se izvršil prevrat, Karavelov ne zaupa Cankovu. Radoslavov se pa nadeja, da najprej pride na krmilo, če bode igral nekako lojalno opozicijo. Sicer tudi v vladnem taboru ni prave sloge, a vendar jeden drugemu prijenjujejo, ker vedo, da bi vsak preobrat vsem škodoval. — Sofijski mestni zastop tudi išče posojilo, pa je srečnejši, nego država sama. Več denarnih zavodov se je že oglasilo, da posodi 5 do 10 milijonov z bolj ali manj ugodnimi pogoji. Zidati hočejo gledališče, napraviti tlak po ulicah in kanale, poslopja za ljudske šole in bolnico ter napraviti javne nasade.

Če tudi Boulanger v francoski zbornici ni dosegel zaželenega uspeha, vendar mu to ne bode dosti škodovalo. Republičanski listi so ga skušali, kolikor je moč, osmešiti zaradi njegovega nastopa v zbornici, a s tem mu neso spodkopali veljave pri narodu. Te dni mu je delegacija, republičansko-revizijskega društva izročila adresu udanosti. To adresu je podpisalo več sto Pariških obrtnikov in trgovcev. Deputacijo je vodil senator Alfred Naquet. Boulanger bil je baje jako ginjen zaradi tega dokaza zaupanja, posebno ga je veseilo, da podpisani spoznavajo, da revizijsko vprašanje ni le politično vprašanje temveč neobhodna potreba za rešitev vseh narodnogospodarskih, socialnih in drugih vitalnih vprašanj naroda.

Notranji položaj v Abesiniji je baje jako žalosten. Narod je posebno jezen na Ras-Alulo, ker mu pripisuje krivdo za ponesrečeno ekspedicijo v aprilu lanskega leta, pri kateri so zgubili mnogo ljudij in živalij. Mnogo vojaških begunov je že pribežalo v italijanski tabor, in trdijo, da so pobegnili, ker morajo stradati v abesinski vojski. Pa tudi druga poročila zatrjujejo, da je v Abesiniji velik glad.

Iz odbora „Narodne šole“.

Dne 6. junija t. l. so se odborniki „Narodne šole“ sešli na razgovor o društvenih zadevah: 1. Prva točka je obsegala poročilo o društvenem stanju in delovanji, ki je z ozirom na skromne dohodke iz uplail društvenikov še precej povoljno, vsaj tako misli odbor. Društvo je imelo dosedaj 1160 gld. 43 kr. dohodkov in 887 gld. 14 kr. troškov. Narazpolaganje ima še 273 gld. 29 kr., kar bode komaj zadostilo za velike potrebščine prihodnjega šolskega leta, kajti v prvem četrtletju dolhaja odboru toliko prošenj oziroma naročil poleg majhnih doneškov, da je večkrat „Narodna šola“ v zadregi, svojim članom ustrezati, osobito kadar gre za obilnejša vračila in podpore, katere daje društvo v bogati meri, ako le more. Dasiravno „Narodna šola“ že 16. leto deluje, vendar ne stoji na tako trdnih

letna zmanjšala jim je precej sredstva v bujno življenje. Uničevali so jih zlasti tudi redni razpori domači in potem oklenila se jih je zlobna osoda z vso močjo, razbivši jim kraljestvo in razkosavši narod v tri dele.

Pač žalosten jim konec krasnim časom, katerih so se bili tako privadili, da proganjaš njih sled še sedaj lahko v življenji bogatih Poljakov.

Osodepolni in tožni so sledili potem časi Napoleonovi, prouzročujoč jim novih stisk, novo bedo.

Zgodovina slovstva poljskega nas uči, da oni niso nikakor propali duševno v razkošnem in vihravem tem življenji. V ljubezni, pitji in razveseljevanji vsakovrstnem utopljeni, niso vendar zane-marjali ved, zlasti leposlovstva. Prekrasne imajo iz ovih časov plode delovanja duševnega. Znano je, da so bili Poljaci voditelji v delovanji izobraževalnem vzhodu veliko pred duševno hegemonijo francosko v omiknem svetu zapadnem.

Valoviti časi, katere je prebila Poljska, nemilost osode, preganjajoča jih tako bridko ni jim mogla uničiti popolnem svojnih lastnostij.

Mnogokaj podobnega temu, kar sem uprav pripovedoval, doživiš še dandanes. Vsaj imajo. Polje rodi jim zlat sad in marsikak tisočak nakopičen je še v banku.

(Dalje prih.)

nogah, da bi bila vedno založena z vsemi učili, katerih ljudske šole potrebujejo. Podpore vsak čas lahko izostanejo in potem se vračila skrčijo na gočo prekupovanje, t. j. da se članom kloni le toliko šolskega blaga, kar znaša uplačani donesek. V takem slučaju „Narodna šola“ neha biti podporno društvo. Odbor se sicer ne nadja takega propada, vendar treba te opombe, da se opraviči, ako se rešitev naročil včasih zakasni. Društvenikov in sicer a) ljudskih šol je bilo do meseca junija 71, ki so na doneskupih uplačale 321 gld. 94 kr. (tu jo uštetih 20 gld., katere je gosp. deželni poslanec dr. Fran Papež poklonil šolama v Račečah in na Mirni) in zato uležnino dobile povrnila v učnih pomočkah 527 gld. 20 kr. b) učiteljev je bilo 60, ki so uležili 156 gld. 11 kr. ter usprejeli vračila v šolskem blagu 300 gld. 11 kr. Razen vračil plačujočim društvnikom podarila je „Narodna šola“ 23 ljudskim učilnicam za uboge učence raznih učil v vrednosti 103 gld. 6 kr. Društvenine je bilo torej uplačane skupaj 478 gld. 5 kr. Vsa vrednost razposlanega blaga znaša 930 gld. 30 kr. Da je ta vsota večja od zgoraj navedenih stroškov, ima svoj vzrok v tem, da je ostalo nekaj blaga iz pretečenega leta in da še neso plačani vsi računi tekočega leta.

V pokritje stroškov pripomogli so zdatno:

a) prebitek lanskega leta z	209 gld. 38 kr.
b) podpore: vis. dež. zbora z	100 „ — „
slav. mestnega zbora z	100 „ — „
slav. kranj. hranilnice z	200 „ — „
visok. gosp. vit. dr. Močnika	15 „ — „
slav. literar. rečnickega spo-	
leka v Pragi	5 „ — „
slav. kmetijske posojilnice v	
Ljubljani s	10 „ — „
in Česko-slovinskega spolka v	
Pragi s	30 „ — „
c) drugi darovi s	13 „ — „
Skupaj s	682 gld. 38 kr.

Za vse te blagodušne darove in podpore se odbor najiskrenejše zahvaljuje ter priporoča društvo v nadaljno naklonjenost.

Brez teh znamenitih doneskov bi odbor nikakor ne mogel zadoščevati društvniku nalogu, oziroma premnogim prošnjam in potrebam ljudskih šol, kjer je napredek itak težaven ne samo radi krajevnih, vremenskih in poljedelskih nedostatkov, temveč tudi zaradi uboštva.

Pri drugi točki dnevnega reda je bil razgovor o sklepih občnega zbora tikajočih se kakovosti šolskega blaga. Odbor se je po nasvetih in priporočilih ravnal; vendar mu je bilo težavno vse skozi ustrezati, ker so naročila društvnikov premalo precizovana in je bila razpošiljalcu na presto voljo dana izbira blaga. Nikjer tako, kakor pri „Narodni šoli“ se ne kaže potreba jedinstva. Sicer so okrajni šolski nadzorniki iz lastne inicijative in vsled višjega ukaza delali na to, da se rabi v enem šolskem okraju jedno in isto šolsko blago, vendar ne vlada mej vsemi šolskimi okraji na Kranjskem vzajemnost. Na Koroškem imajo zgolj Grubbauerjevo blago, in sicer ono prve vrste (Prima-Waare), kar je odredil deželni šolski svet. Prav lahko bi se doseglo soglasje, ko bi učiteljska društva in okrajne konferenci je se mogle zjediniti in odločiti za jedno samo firmo. Sklepi občnega zbora „Narodne šole“ niso učiteljem obligatorični, a okrajni in deželni šolski sveti lahko uplivajo na enakomernost, kar bi za društvo bilo posebne važnosti. Pri sedanjih razmerah pa odbor ne more niti približno določiti, katerega blaga hode potreboval več, katerega manj tekom šolskega leta. Kdor misli torej v občnem zboru nasvetovati kako posebno vrsto učil, oziroma naj se ne samo na svoje lastne potrebe, temveč na občne. Praktičnost takega učila mora biti ne samo z besedo, temveč tudi z občno porabo utemeljena, potem je društvu mogoče, je v zalogo jemati; „Narodna šola“ nema ničesar riskovati, društvo namreč ni trgovski zavod.

3. V proslavo 40letnega vladanja našega presvetlega cesarja sklene odbor razpisati darila revnim ljudskim šolam, osobito na novo ustanovljenim. Z ozirom na blagajnično stanje, ki baš ni sijajno, podari „Narodna šola“ 10 ljudskim učilnicam po jeden računski stroj s kroglicami, po jedno zbirko drobcev od celine do 10 desetih, potem 10 zbirke stereometrijskih teles onim šolam, ki jih želé in bi jih s pridom rabile pri računskem in oblikoslovnem nauku. — Da se ta učila razdelé v zmislu odborovega sklepa, sklenilo se je, obrniti se do slavnega deželnega šolskega sveta s prošnjo, naj blagovoli od-

boru zaznamovati one ljudske šole, katere bi najbolj potrebovale navedenih učnih pomočkov in bi si jih težko omislile.

4. Gledé na literarno delovanje „Narodne šole“ pa odbor ne najde povoljne spodbude, ker razprodaja knjizic, založenih po društvu, hodi komaj polževo pot. Vse nade, ki jih je odbor gojil, splavale so po vodi. Nekaj izvodov se je sicer razpečalo, a to večinoma posredovanjem knjigotržcev, katerim se mora ravno toliko odstotkov provizije dajati, kolikor bi društvo imelo dobička, in bi s tem bilo olajšano nadaljevanje podjetja. Občni zbor je soglasno pritril vprašanju, da li hoče „Narodna šola“ še izdajati spise za mladino, in ko bi bil ta sklep storjen v navzočnosti vsega slovenskega učiteljstva, ki je zaporedoma v zborih izjavilo se za nujnost te zadeve, vsprejel bi se bil nasvet izvestno brez vsacega ugovora. „Facta loquuntur“, dejanje pa uči drugače! Žal, da tem neugodnostim ni pomoči; zato zmatra odbor za neizogibno potrebo, odložiti to zadevo do „večjega zanimanja“.

Domače stvari.

— (Deželni zbor kranjski) sklican je na 20. dan t. m. izključno le v posvetovanje in sklepanje o konvertovanju kranjskega zemljišno-odveznega dolga.

— (Cesarjevič Rudolf) podaril je za Zagrebške reveže 2000 gld.

— (Odlikovanje.) G. Josip Duller, korporal v 17. pešpolku, dobil je srebrni zalužni križec v priznanje izredno vrlega in odločnega ravnanja, ko so bili prijeli nekega vojaškega beguna.

— (Umrli) je danes zjutraj ob 5. uri gosp. dr. Karol Ahn, profesor na gimnaziji ljubljanski, po dolgi bolezni v 62 letu svoje dobe. Profesor dr. Ahn bil je rodod Nemec, a ni bil naši narodnosti nikdar sovražen, kakor so nekateri drugi gospodje. S ponosom je večkrat naglašal, da so se mnogi odlični zastopniki inteligencije slovenske učili pri njem, bil je v obče jako uljuden in prijazen mož in velik prijatelj mladini. Blag mu spomin!

— (Umrli) je v Žavljah pri Trstu g. Anton Križanac, posestnik in član mestnega zbora Tržaškega. Rodom Slovenec, koketoval je in tudi glasoval skoro vedno z nasprotnim taborjem.

— (Občni zbor kranjske kmetijske družbe) vršil se je danes od 9. ure dopoldne do 1. ure popoldne v navzočnosti kacic 90 članov in g. deželnega predsednika barona Winklerja. Sklenilo se je najprej po nasvetu g. Murnika, kot poročevalca centralnega odbora, da se v proslavo stiriidesetletnice presvetlega cesarja Frana Josipa I. priredi meseca oktobra deželna sadna razstava v Ljubljani. Častnim članom imenovan je bil jednoglasno z vsklikom zaslužni župnik g. Mesar v Bohinjski Bistrici. Tajnikom je bil jednoglasno izvoljen g. Gustav Pirce. Volitev jednega odbornika v glavni odbor namesto izstopivšega odbornika g. c. kr. računskega svetnika Kastelca pa se je morala dvakrat vršiti in slednjič bila je še ožja volitev, pri kateri je dobil škofov kaplan g. Šiška izmed oddanih 73 glasov 44, g. Martin Peruci pa 29 glasov. Sklenila se je preuredba pravil, kateri je le Dežman ugovarjal z jalovimi razlogi. Dežman pač ne more molčati, naj pride tudi najboljša stvar od slovenske strani, on jo bode napadal. Rešilo se je mnogo predlogov in izvestij podružnic, mej katerimi nas je jako žalostno zadelo poročilo dekana Vipavskega g. Erjavca, da se je tudi v Vipavskih goricah naselila trtna uš. Obširneje poročamo.

— (Cvetlični korzo.) Po vzgledu drugih mest priredil se je bil lani v Ljubljani prvi cvetlični korzo, ki je bil precej skromen, a kot začetek, vendarle dober. Letos zabeležiti nam je precejšen napredek, kajti včeraj bilo je na konjih okolu 50 dam in gospodov in ravno tolko več ali manj okusno s cvetlicami opletenih ekvipaž. Brez ugovora najkrajšnji bil je bankirja Mayerja fino opravljeni voz, predstavljajoč lahen, zračen od cvetlic sestavljen kiosk, na čegar svežem zelenem temenu sta se grlila dva bela goloba, dočim sta dva druga bela goloba bila spredaj na konjih. Za njim je posebno ugajal s cvetečim makom okusno ovenčani voz g. Kanca in voz gospodičin Baumgartnovih. Gledé ostalih voz pa bi skoro posnemali ministra Gauča ter le tretjino odlikovali z izrazom „pohvalno“, dočim bi se drugi tudi z manj morali zadovoljiti. Več je bilo voz, ki so bili preobloženi,

venci in šopki bili so premasivni. Zlasti bi mislili, da naj bi ovenčavanje koles izostalo. Kolo vidi se po takem nakitu nekako okorno, kar je očesu jednako neprijetno, kakor plesalka z izredno debelimi in dolgimi stopali. Kar se tiče cvetlic, ki so se bile uporabile za korzo, bila je velika razlika. Poleg duhtečih rož in šmarnic in žarečega maka, videli smo celo preprosto praproto in druge jednako plebejske cvetlice, ki pa vsaj nima toli demonstrativnega pomena, kakor „plavice“, s katerimi je bil g. Bamberg okrasil svoj voz. Občinstvu je korzo dobro došel, kajti za pašo očij bil je kakor nalašč. Zato je pa tudi v „Zvezdi“ bilo občinstva, da je bilo vse črno in vse ulice, po katerih se je spreved pomikal, bile so polne gledalcev. Na strelišči pa, kjer se je ustavil korzo po svojem sprevedu čez Šiško in po „večnem potu“ okolu Rožnika, bila je prava gneča in do zore živahno življenje.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) priredi v nedeljo 17. junija t. l. pevski večer s sodelovanjem vojaške godbe bar. Kuhn št. 17. na vrtu gostilne „pri Zvezdi“ (Ferline). Vspored: 1. Marengo: „Excelsior“ koračnica, svira voj. godba. 2. Ivanovici: „Walurile Dunari“, valček, svira vojaška godba. 3. Zajc: „Jurešičeva putnica“, zbor. 4. Khomp: „Die Weiber von Veldes“ ouvertura, svira vojaška godba. 5. Hajdrič: „Noč na Bleškem jezeru“, zbor s bariton-solo in četvero-spevom. 6. Král: „Burschenfreude“ polku franc., svira vojaška godba. 7. Gerbič: „Lahka noč“, četvero-spev. 8. Strauss: Fragmente iz operete „Der lustige Krieg“ svira vojaška godba. 9. Ipavic: „Danes tukaj, jutri tam“, zbor. 10. Ziehrer: „Weaner Madl'n“, valček, svira vojaška godba. 11. Kocijančič: „Njega ni“, zbor z bariton solo. 12. Ržimek: „Cis und Trans“ poutpouri, svira voj. godba. 13. Wetasehek: „Ständchen auf der Laute“, svira vojaška godba. 14. Foerster: „Pjevajmo“, zbor. 15. Ipavic: „Domovina“, pesen, svira vojaška godba. 16. Strauss: „Hectograf“, polka hitra, svira vojaška godba. Ustop za ude prost, za neude 30 kr. za osebo. Začetek ob 8. uri zvečer. K tej veselici vabi vse prijatelje društva in zabave Odbor.

— (Izpred porotnega sodišča.) Pri prvi včerajšnji obravnavi zatožen je bil Vincenc Velikanje iz Idrije hudodelstva uboja. Dne 19. januarja t. l. je svojega brata Tomaža Velikanjeta z robotim orodjem (železnim vijakom) po glavi udaril in ga tako ranil, da je Tomaž Velikanje dne 16. februarja t. l. umrl. Kakor je bilo razvidno iz obravnave, živel sta brata v vednem prepiru in sovraštvo. Porotniki so vprašanje na uboj potrdili in Vinc. Velikanje bil je obsojen na šest let teške ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem vsakega 19. januarja. — Pri drugi včerajšnji obravnavi popoldne po 4. uri bil je zatožen ljubljanski fijakar Fran Črne, po domače Kravželj, hudodelstva uboja. Zatožba pravi, da je v nedeljo dne 8. aprila t. l. prišel njegov hlapec Fran Debevec nekoliko pijan domov in ulegel se okolu 7. ure zvečer v hlevu v posteljo. Kmalu za njim prišel je tudi Fran Črne domov in je svojega konja v hlev pripeljal. Zagledavši hlapca v postelji ležečega, začel ga je Črne karati, Debevec pa tudi ni bil tiho. Slednjič pa je Debevec vendar potihnil, ustal ter stopil na konec postelje. Črne se je na drugi konec postelje ustopil in se je nad Debevcem še nadalje hudoval. Debevec je vzel potem nož iz žepa in ga v roki držal. Črne, zagledavši v Debevcem rokah nož, zagrabi vile ter rekoč: „Kaj pa hočeš z nožem?“ udari Debevca z vilami tako močno na glavo, da se je Debevec na tla zgrudil. Zatoženi Črne je hlapca Debevca na tleh ležečega še z nogo suval. Črneti je potem njegova žena iz hleva spravila, vendar se je Črne še jedenkrat vrnil in Debevca še jedenkrat bacnil. Hlapca Gregor Šoš in Polde Bobek sta potem Franceta Debevca v posteljo spravila, a umrl je še tisto noč. Zatoženi Črne pri obravnavi dejanja ne taji, a izgovarja se, da se je le hotel braniti in da je zategadel udaril z vilami. Porotniki so prvo vprašanje na uboj jednoglasno potrdili, vprašanje na silobran pa s 6 proti 6 glasom. Vsled tega je bil Fran Črne, po domače Kravželj, v zmislu §. 334 kaz. zak. zatožbe oproščen. — Izrek porotnikov in razsodba sodišča vzbudila je mej občinstvom, v dvorani natlačenim, kakor sploh mej prebivalstvom, veliko senzacijo.

— (Na smrt) obsojen je bil danes 26letni posestnik Franc Zevnik iz Šent Jurija pri Kranji. Dne 7. maja t. l. igral je v Kranji s posestnikom Štirnom iz Šent Jurija in izgubil vse do jednega

krajcarja, ki mu je še ostal. Zatoženec peljal se je pred Štirnom domov, blizu Št. Jurija stopil z voza in zapodil proti domu konja z vozom, iz katerega je bil prej vzel ročico. Z ročico v roki pričakal je potem Zevnik Štirna in ga pobil ter ga oropal za 30 gld. Štirn je drugi dan umrl. Porotniki (načelnik gosp. Paternoster) so vprašanje gledé umora zanikali, pač pa jednoglasno potrdili roparski uboj in sodišče obsodilo je Zevnika na smrt na vislicah.

— (Osepnice v Mengši) so ponehale in ni v vsem Kamniškem okraji nobene epidemične bolezni.

— (Vsled podraženja smodk) prišlo so zopet pipe v čast. V Andritzu pri Gradci ustanovilo se je društvo, čegar člani smejo le iz pip pušiti. Društvo šteje že 40 članov. Tudi pri nas se je zadnje dni mnogo pip prodalo, v trafikah pa je nekda menj prometa, nego doslej.

— (Akad. društvo „Slovenija“ na Dunaji) priredi v soboto dne 16. t. m. zabaven večer na čast svojemu častnemu pevovodji gospodu Janu Jiriku Tamburaši akad. društva „Zvonimira“ so blagovoljno obljubili svoje sodelovanje. Lokal: Katholische Ressource, L. Reichsrathstrasse 3. Začetek ob 8. uri zvečer. K obilni udeležbi vabi odbor.

— (Razpisani) sta mesti okrajnih živinozdravnikov v Pazinu in v Tolminu. Za prvo treba znanja nemškega, italijanskega in hrvatskega jezika. Prošnje do 15. julija t. i.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

London 13. junija. Po zadnjih poročilih iz Potsdama o nemškega cesarja zdravji se je v kratkem najhujšega bati. Časniki pišejo tako, kakor da bi bila katastrofa že nastopila.

Petersburg 13. junija. V tukajšnjih diplomatskih krogih se zagotavlja, da bode sedanjí pomočnik ministra notranjih zadev, tajni svetnik pl. Vlangali, nadomestil sedanjega ruskega veleposlanika pri Kvirinalu barona Uexküllu.

Carigrad 13. junija. Turški veleposlanik v Parizu Esad-paša dobil je od svoje vlade naročilo, naj na čast Carnotu, predsedniku francoske republike, priredi oficijalen obed.

Potsdam 14. junija. Oficijalno izvestje: Stanje cesarjevo se je od včerajšnjega večera bistveno shujšalo. Moči pojemajo.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (331—135)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji:

13. junija:
Pri **Maliči:** Seidl iz Linca. — Sonntag iz Mittelbexbacha. — Andre iz Pulja. — Robitschek, pl. Lenk z Dunaja.
Pri **Stonu:** Bunz z Dunaja. — Karasek iz Sternberga. — Gössel iz Prage. — Innocente iz Postojine. —
Pri **južnem kolodvoru:** Mettelheim, Dejak z Dunaja. — Frank iz Ogerske. — Goljevšek iz Gorice. — Kavčič iz Javornika.
Pri **avstrijskem cesarji:** Kretzer iz Zagreba. — Gantar iz Studenca.

Tržne cene v Ljubljani

dne 13. junija t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 17	Špeh povojen, kgr.	66
Rež,	4 22	Surovo maslo,	90
Ječmen,	3 74	Jajce, jedno :	2
Oves,	3 0	Mleko, liter	8
Ajda,	4 22	Goveje meso, kgr.	56
Proso,	4 22	Telečje	54
Koruza,	5 52	Svinjsko	54
Krompir,	1 96	Koštrunovo	34
Leča,	12	Pišanec	60
Grah,	13	Golob	25
Fižol,	11	Seno, 100 kilo	2 14
Maslo, kgr.	1	Slama,	1 96
Mast,	75	Drva trda, 4 metr.	6 50
Špeh frišen	54	„ mehka, 4	4 10

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
13. junija	7. zjutraj	735.5 mm.	21.8° C	brezv.	jas.	
	2. popol.	733.3 mm.	27.2° C	sl. jz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	733.5 mm.	19.0° C	sl. jz.	jas.	

Srednja temperatura 22.7°, za 4.3° nad normalom.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Josip Vošnjak.

Dunajska borza

dné 14. junija t. l.
(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	gld. 78.95	—	gld. 78.90
Srebrna renta	80.90	—	80.60
Zlata renta	109.95	—	109.85
5% marcna renta	93.95	—	93.90
Akcije narodne banke	863.—	—	862.—
Kreditne akcije	282.30	—	282.40
London	126.45	—	126.45
Napol.	10.02 1/2	—	10.03
C. kr. cekini	5.95	—	5.95
Nemške marke	62.02 1/2	—	62.02 1/2

4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132 gld.	40 kr
Državne srečke iz l. 1864	100	166	—
Ogerska zlata renta 4 1/2%	—	98	70
Ogerska papirna renta 5%	—	86	40
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	105	30
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	118	7
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	127	50
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	99	75
Kreditne srečke	—	180	—
Radolfove srečke	—	21	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	106	50
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	229	—	—

V „Národní Tiskarni“ v Ljubljani

so izšle in se dobivajo po znižani ceni sledeče knjige:

Undina.

Spisal *André Theuriet*, poslovenil *Vinko*. — Ml. 8°, 143 strani. Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Vilênski brodník.

Spisal *Emile Souvestre*, prev. *Muhoder*. — Ml. 8°, 82 strani. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.

Dnevnik.

Spisal *Ludovik Halévy*, poslovenil *Vinko*. — Ml. 8°, 95 strani. Cena 15 kr., po pošti 17 kr.

Za dragocenim korenóm.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal *A. J. Maksimov*. Poslovenil *J. P.* Ml. 8°, 141 strani. Stane 20 kr., po pošti 25 kr.

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal *René Lefebvre*. Poslovenil * * * Stat *nominis umbra*. Ml. 8°, 535 strani. Stane 50 kr., po pošti 55 kr.

Trije javni govori.

Tri dni v starem Rimu. Govoril prof. Fr. Wiesthaler. — *Zenstvo v slovenski národní pesni*. Govoril drd. Ivan Tavcar. — *Jeanne d'Arc, devica orleanška*. Govoril prof. Fr. Šuklje. Ml. 8°, 134 strani. Cena 20 kr., po pošti 25 kr.

Ivan Zbogor.

Zgodovinski roman. Spisal *Charles Nodier*, poslovenil *J. Kržišnik*. — Ml. 8°, 198 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal *M. Lermontov*, poslovenil *J. P.* — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Selski župnik.

Roman. Spisal *L. Halévy*, poslovenil *Vinko*. — Ml. 8°, 203 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Knez Serebrjani.

Roman. Spisal grof *A. K. Tolstoj*, poslovenil *J. P.* — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

N o v.

Roman. Spisal *Turgenjev*, poslovenil *M. Málverh*. — Ml. 8°, 32 pól. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Dubrovski.

Povest. Spisal *A. S. Puškin*, poslovenil *J. P.* — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal * * * Stat *nominis umbra*. Ml. 8°, 19 pól. Cena 20 kr., po pošti 45 kr.

Radgonska kislá voda

(Radkersburger Sauerbrunn)

Štefanije studenec.

Najčistejši alkalični kislec.

Lastnina J. DELLER-ja v RADGONI.

Glavna zaloga in prodajalnica za Kranjsko izročena je jedino le agenturni in komisijski trgovini

J. Lininger-ja

Rimska cesta šte. 9 v Ljubljani,

kjer se vsprejemajo vsa naročila.

Jednotna cena je, ako se kupi 100 bokalskih steklenic v zabojih po 25 steklenic 16 gld. in 100 steklenic po pol bokala v zabojih po 50 steklenic 11 gld. franko zaboj v Ljubljani.

Manjše število steklenic se ne more naročiti, pač pa se dopošlje, ako kdo želi, kislec za poskušnjo.

Štefanije studenec je oglene kisline in ogleno-kislega natrona najbolj bogata mineralna voda, je čisto alkaličen studenec in je vsled svojih izvanredno dijetelnih in zdravilskih lastnosti najizvrstnejši kislec. Z vinom pomešan je **Štefanije studenec** jako prijetna, hladilna in poživljajoča pijača in se posebno zaradi tega priporoča, ker tudi najkislejše vino spremeni v prijetno, ljubko in sladko okusno pijačo. To se izvrši po posebni ugodni sestavi vode **Štefanije studenca**, po kateri se vinska kislina nevtralizira, to je uniči. S sladkorjem, limonami (citronami) ali raznim sadnim sokom zmešana je voda **Štefanije studenca** prav šampanjca podobna. Vsled velike množine proste oglene kisline in dvojno oglenih kislih soli, posebno dvojno ogleno-kislega natrona je **Štefanije studenec** najboljša namizna pijača, katera se z vso pravico uvrščuje mej najboljše kislece cele Evrope.

Štefanije studenec ima kot zdravilo najboljši uspeh pri katarjih želodeca in črev, pri pomanjkanji teka, pri težkočah prebavljanja, pri zaprtji vode vsled prehlajenja, pri zlati žili, pri jetrnih, vraninih in zolenih boleznih, pri bledeci, popustni mrzlici in pri drugih živčnih afekcijah.

Dobi se **ŠTEFANIJE STUDENEC** v znanih specerijskih prodajalnicah v Ljubljani in na deželi.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.